

FİNANSAL EĞİTİM

Finansal eğitim mikro ölçekte bakıldığında, finansal risklere ilişkin farkındalığın artırılması, finansal hizmetlere erişimin geliştirilmesi, finansal konularda bilgi birikiminin sağlanması ve elde edilen bilgi birikiminin bireylerin tüketim, yatırım ve tasarruf davranışlarında değişiklik yaratmasını içermektedir.

[\[Sayfa 2\]](#)

TCMB'DEN YAYINLAR

- Ekonomi Notları
- TCMB Çalışma Tebliğleri
- Central Bank Review
- "Finansal İstikrar" Kitapçığı

TERİMLER SÖZLÜĞÜ

[\[Sayfa 5\]](#)

KISA KISA...

- G20 Maliye Bakanları ve Merkez Bankası Başkanları Toplantısı
- TCMB Yeni Genel Ağ Sitesi
- "Gelenek, Kültür ve Modernite - Türkiye'den Çağdaş Sanat" Sergisi
- "2015 Yılı Para ve Kur Politikası" Basın Toplantısı

[\[Sayfa 6\]](#)

TCMB FAİZ ORANLARI (22 Nisan 2015)

Geç Likidite Penceresi Borçlanma: % 0	Borçlanma Faiz Oranı: % 7,25	1 Hafta Vadeli Repo: % 7,5	Piyasa Yapıcısı Bankalara Repo İşlemleri Yoluyla Tanınan Borçlanma İmkânı: % 10,25	Marjinal Fonlama Oranı: % 10,75	Geç Likidite Penceresi Borç Verme: % 12,25
---------------------------------------	------------------------------	----------------------------	--	---------------------------------	--

TCMB REZERVLERİ (17 Nisan 2015)

BRÜT DÖVİZ REZERVİ
103,244 MİLYAR ABD DOLARI

ALTIN
19,130 MİLYAR ABD DOLARI

ENFLASYON (Mart 2015)

%7,61

FİNANSAL EĞİTİM

Finansal eğitim mikro ölçekte bakıldığında, finansal risklere ilişkin farkındalığın artırılması, finansal hizmetlere erişimin geliştirilmesi, finansal konularda bilgi birikiminin sağlanması ve elde edilen bilgi birikiminin bireylerin tüketim, yatırım ve tasarruf davranışlarında değişiklik yaratmasını içermektedir. Makro ölçekte değerlendirildiğinde ise bu değişikliklerin ülke ekonomisine ve toplumsal refaha yansımaları kapsamaktadır. Yaygın olarak kullanılan OECD tanımına göre finansal eğitim; tüketicilerin, yatırımcıların bilgilendirme ve öğretme yoluyla finansal ürün ve kavramları kavrayışlarını, finansal riskler ve fırsatlara ilişkin farkındalıklarını, bilinçli seçimler yapmalarını, yardım için nereye başvuracaklarını öğrenmelerini, finansal refahlarını destekleyecek bir güven ve yetenek geliştirmelerini sağlayan süreçtir.¹ Dolayısıyla finansal farkındalık yaratılmasının temelini bireylerin bütçelerini idare etmeleri, gelir ve giderlerini düzenlemeleri, yatırım ve tasarruflarını etkin bir şekilde yönetmeleri ve olası zararlardan korunmaları oluşturmaktadır.

FİNANSAL EĞİTİM NEDEN GEREKLİDİR?

- Günlük hayatta giderek daha fazla yer tutan finansal piyasalarda işlem yapmak, belli düzeyde bir finansal bilgi birikimi, yeterli risk analizi yapabilme kapasitesi ve farkındalık gerektirmektedir.
- Finansal hizmet ve ürünlerin çeşitliliği ve karmaşıklığı giderek artmaktadır. Bu, bir yandan ürün yelpazesini artırırken diğer yandan yeni ürünler hakkında yeterli bilgi edinmeyi zorlaştırmaktadır.
- Mevcut küresel ekonomik yapı, tüketim bu eğiliminin giderek güçlenmesine yol açarken, bu eğilimin finansmanında borçlanmanın payı artmaktadır.
- Ortalama yaşam süresinin uzamasının yanı sıra emeklilik sistemlerinde özel sektörün payının artması, bireylerin tasarruflarını daha dikkatli değerlendirmeleri zorunluluğunu getirmektedir.
- Finansal okuryazarlığı ölçmeye yönelik çalışmalar finansal kavramlara ilişkin okuryazarlığın düşük seviyelerde olduğuna işaret etmektedir.²
- Finansal eğitim, finansal erişimin artmasına katkıda bulunmaktadır.

FİNANSAL EĞİTİM VE FİNANSAL ERİŞİM

Finansal erişim, hane halkı ve firmaların kredi, mevduat, sigorta, ödeme işlemleri gibi finansal ürün ve hizmetlere yeterli düzeyde ve uygun şartlarda ulaşabilmesini ve bunların kullanımını ifade etmektedir. Bu durumun nedenleri olarak:

- i. bir banka hesabı açmaya ihtiyaç duymamak,
- ii. nasıl kullanacağını bilememek,
- iii. bir banka hesabı sahibi olmanın getireceği yüksek maliyetlerin farkında olmamak ve
- iv. yeni elektronik bankacılık teknolojilerine aşina olmamak sayılmaktadır.

Bu unsurlara temel finansal okuryazarlık yeteneklerinden yoksun olmak, finansal konularda güven eksikliği, geçmişte yaşanan olumsuz tecrübeler ve sisteme duyulan güven eksikliği, korku ve şüphe de eklenince finansal erişim oranları oldukça düşmektedir. Finansal eğitim, bu unsurların bireyler üzerindeki olumsuz etkilerini sınırlama imkânı tanımaktadır. Finansal eğitim, finansal ürün ve hizmetler hakkında bilgi sağlayarak finansal erişim sahibi olmayan bireyleri alternatif hizmetlerin maliyetleri hakkında bilgilendirmekte ve tüketicilerin daha iyi karar vermelerine katkıda bulunmaktadır. Böylece, bireylerin daha yüksek miktarda tasarruf yapma ve bu tasarrufları daha verimli kullanma olasılığı doğmaktadır.

FİNANSAL EĞİTİMİN SAĞLAYACAĞI KATKILAR

Finansal eğitimin sağlayacağı katkılar bireysel refaha, finansal piyasalar ile finansal istikrara ve tüm ekonomi ile toplumsal refaha katkı olarak üç başlık altında incelenebilir³:

1) Bireysel Refaha Katkısı:

Finansal eğitim bireylerin finansal farkındalıklarını artırarak finansal ürün ve hizmetlere ilişkin bilgi sağlamaktadır. Bu sayede tüketiciler finansal ürünleri daha etkin biçimde kullanma olanağına kavuşmakta ve kendileri için en uygun ürünü kullanmaya teşvik edilmektedir. Tüketicilerin tasarrufları getiri/risk değerlendirmesi daha iyi yapılmış alanlarda değerlendirilmekte ve sağlıksız borçlanma eğilimi sınırlanmaktadır. Ayrıca finansal ürünlere ilişkin yanlış yönlendirme veya dolandırıcılık gibi olumsuz durumlar azaltılabilmektedir.

2) Finansal İstikrara Katkısı:

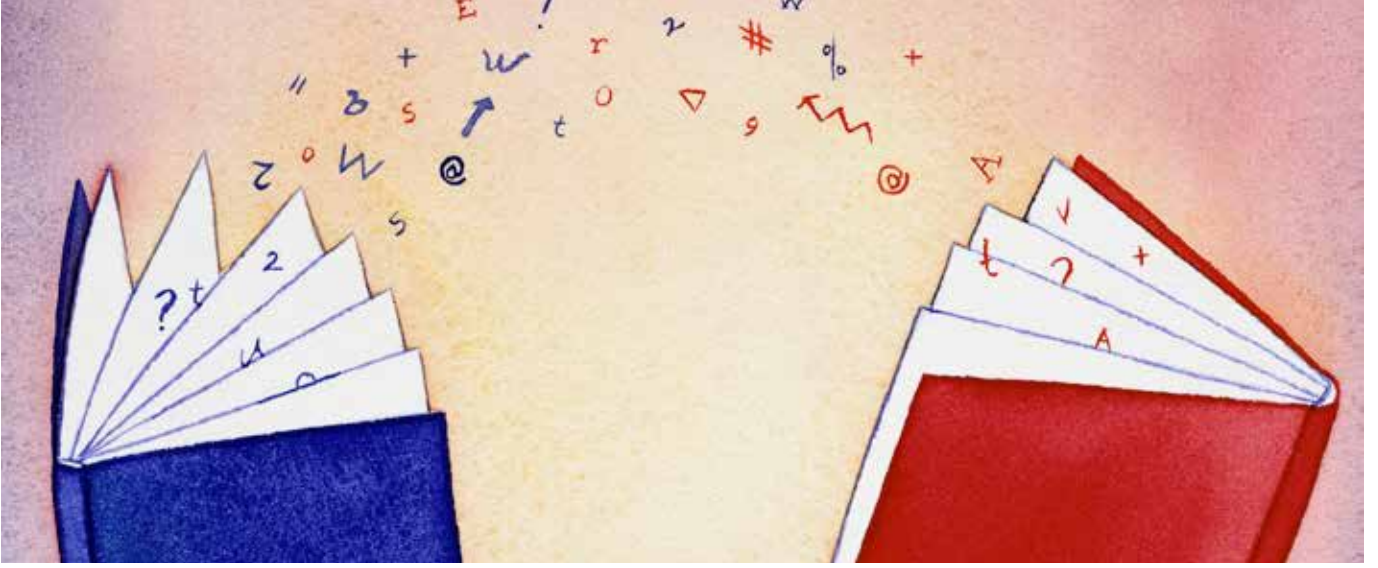
Finansal okuryazarlık tasarrufların hangi kanallarda değerlendirileceği veya yükümlülüklerin nasıl idare edileceği gibi kararların akılcı şekilde alınabilmesinin temelini oluşturmaktadır,⁴ bu amaçla tüketicilerin ve sektörde hizmet sağlayanların sektörün işleyişine ilişkin temel kavramlara belli ölçüde hâkim olmalarını ve daha bilinçli hale gelmelerini gerektirmektedir. Nitekim 2008 yılında yaşanan ve küresel ekonomide 1929 Büyük Buhranı'ndan bu yana görülen en derin resesyona ile sonuçlanan finansal krizin ortaya çıkış sürecinde, gerek tasarruf sahiplerinin gerek hizmet sağlayanların ve düzenleyicilerin bilgi eksikliklerinin rol oynadığı kabul edilmektedir.⁵

FİNANSAL EĞİTİM VE FİNANSAL TÜKETİCİ HAKLARI

Finansal eğitim ve tüketici hakları kavramları finansal konular hakkında bilgi sağlarken, finansal eğitim, bu bilginin nasıl kullanılacağına odaklanmakta, tüketici hakları ise, kanun ve düzenlemelerin tüketicinin yararına düzenlenmesi ve finansal kurumların müşterilerine doğru ve anlaşılır bilgi sağlamaları konularına yoğunlaşmaktadır. Bu çerçevede tüketici hakları finansal eğitim alamayan veya almak istemeyen bireyler için bir koruma sağlamaktadır.

Finansal açıdan daha eğitilmiş olan tüketiciler borç ödeyememe veya iflas gibi durumlara daha az karşılaşmaktadır.⁶ Diğer yandan finansal eğitim finans sektöründe hizmet veren çalışanlara, tüketicilere daha doğru bilgi verme ve ürünlerin taşıdığı riskler hakkında daha doğru değerlendirmeler yapma sorumluluğu getirmektedir. Bu durum finans sektöründe piyasa etkinliğini ve rekabet seviyesini artıran bir diğer etkidir.

Finansal eğitim ile birlikte artan finansal okuryazarlık, bireylerin finansal sisteme katılımını da olumlu etkilemektedir. Artan finansal katılım sonucunda genişleyen mevduat tabanı bankacılık sistemi açısından daha istikrarlı bir finansman kaynağı oluşturması, daha önce finansal sistemden dışında bulunan bireylerin ve şirketlerin daha düşük maliyetlerle kaynak sağlaması ve makro ölçekte kayıt dışı ekonominin kayıt altına alınması kanallarıyla finansal istikrara katkıda bulunmaktadır.⁷ Sonuç olarak finansal eğitim finansal istikrarın sağlanması ve korunmasına katkısının yanı sıra, finans piyasasının denetleme ve düzenleme süreçleri açısından bir gereklilik olarak görülmektedir.⁸

3) Ekonomik Kalkınma ve Toplumsal Refaha Katkısı:

Finansal eğitimin tasarruf miktarını artırdığı ve tasarrufların daha verimli değerlendirilmesini sağladığı yönünde çalışmalar bulunmaktadır.⁹ Tasarruf eğilimindeki yükseliş ekonomi genelinde yatırım harcamalarını desteklemekte ve dolayısıyla ekonomik büyümeye ve istihdam artışına katkı sağlamaktadır.

Finansal eğitim sayesinde güçlenen tasarruf eğiliminin bir diğer önemli sonucu bireysel yatırımların iş çevrimlerine ve finansal çevrimlere daha az duyarlı hale gelmesidir.^{10, 11} Daha yüksek tasarruf miktarına sahip bireylerin gelirlerinde oynaklıklardan daha az etkilendikleri ve beklenmedik giderlere karşı daha düşük seviyede kredi ve benzeri kaynak kullanımına ihtiyaç duydukları görülmektedir.¹² Ayrıca artan tasarruflarla birlikte bireylerin girişimcilik eğilimlerinin de yükselmesi, ekonominin daha sağlıklı bir yapıya kavuşmasına katkıda bulunmaktadır.¹³

DÜNYADA FİNANSAL EĞİTİM ÇALIŞMALARI

Finansal okuryazarlığın artırılmasının bireysel ve toplumsal ölçekte getireceği faydalar nedeniyle finansal eğitime verilen önem giderek artmaktadır. Ancak eğitilmesi hedeflenen kitlenin büyüklüğü ve yapılan çalışmaların sürdürülebilirliği gerek ulusal gerek uluslararası bazda pek çok kurum ve kuruluşun sürece dâhil olmasını ve bu kurumlar arasında etkin bir iletişim stratejisi ve eş güdüm bulunmasını gerektirmektedir.

Uluslararası alanda yapılan çalışmalar, OECD ve Dünya Bankası benzeri uluslararası kurumlar çapında yürütülmektedir. OECD, düşük finansal eğitim düzeyinin olumsuz etkilerine dair üyeleri tarafından dile getirilen endişeler neticesinde 2003 yılında finansal eğitim konusunda çalışmalarına başlamıştır. Zaman içinde çalışmalarını genişleten OECD finansal eğitim başlığı altında,

analitik araştırma ve analiz yayınları, ilkeler ve standartlar oluşturma ve uluslararası iş birliğinin geliştirilmesi olmak üzere üç temel alanda çalışma yürütmektedir. Dünya Bankası ise dünyanın yoksul bölgelerinde finansal erişime ilişkin çalışmalar yapmaktadır.¹⁴ Bunlara ek olarak G20 ile çeşitli sivil toplum kuruluşlarının da finansal eğitim ve finansal erişim ile ilgili destekleyici çalışmaları bulunmaktadır.

2008 yılındaki küresel finansal krizin ardından giderek artan sayıda ülke tarafından "Ulusal Stratejiler" oluşturulmaktadır. Finansal eğitim ulusal stratejileri genel anlamda bir çerçeve sunarken, bu çerçevenin sınırlarının ve içinin her toplumun ihtiyaçları doğrultusunda belirlenmesi gerekmektedir. Uygulama aşamasında hükümetler, ilgili bakanlıklar, merkez bankaları, sivil toplum örgütleri, finansal sektördeki düzenleyici ve denetleyici kurumlar ve sektör temsilcileri gibi aktörler tarafından "kurumsal stratejiler" oluşturulmakta ve çalışmaların bütünlük içinde yürütülmesi hedeflenmektedir.

TÜRKİYE'DE FİNANSAL EĞİTİM ÇALIŞMALARI

Ülkemizde finansal sektörün henüz büyüme aşamasında olduğu dikkate alındığında, finansal eğitimin hem finansal sektörün sağlıklı büyümesine hem de ekonomik büyüme ve toplumsal refaha önemli katkı sağlayacağı öngörülmektedir. Finansal eğitim alanında ülkemizdeki çalışmalar 2014 yılına kadar farklı görev ve sorumluluklara sahip kurumlar üzerinden ayrı platformlarda yürütülmüştür.

Haziran 2014'te Finansal İstikrar Komitesi¹⁵ tarafından, Finansal Eğitim Eylem Planı ile Finansal Tüketicinin Korunması Eylem Planı yürürlüğe konmuştur. Temel amaç, finansal ürün ve hizmetlerin tüm kesimlere yayılması, finansal sistem dışında kalan kişilerin sisteme dâhil edilmesi, mevcut ürün ve hizmetlerin kalitesinin ve kullanımının artırılmasıdır. Bu çerçevede, stratejinin hedefi bilgi ve bilincin artırılması

yoluyla finansal ürün ve hizmetlere erişim ile finansal ürün ve hizmetlerin kullanımının artırılmasıdır. Ayrıca, finansal tüketicinin korunmasına yönelik etkin tedbirlerin alınması hedeflenmektedir.

FİNANSAL EĞİTİM EYLEM PLANI¹⁶

Finansal Eğitim Eylem Planı çerçevesinde finansal eğitimin yaygınlaştırılması ile birlikte, kısa vadede bireylerin ekonomik refahının artması, yatırımcı tabanının genişlemesi, finansal sektöre nitelikli iş gücü sağlanması, finansal piyasaların büyümesi ve daha etkin çalışması beklenmektedir. Orta ve uzun vadede ise ülke ekonomisinin daha istikrarlı bir hale gelmesi ve toplumsal refahın artması beklenmektedir.

Finansal eğitim faaliyetlerinde uyulması gereken ilke ve esaslar aşağıdaki gibi belirlenmiştir:

- 1) Kapsayıcılık
- 2) Tarafsızlık
- 3) Farkındalık Oluşturma
- 4) Süreklilik
- 5) Ölçüm ve Gözden Geçirme
- 6) Etkin ve Sonuç Odaklı Olma
- 7) İhtiyaca Göre Olma
- 8) Anlaşılabilir Dil ve Pratik Anlatım
- 9) Eğiticilerin Eğitimi

TCMB TARAFINDAN YÜRÜTÜLEN FİNANSAL EĞİTİM ÇALIŞMALARINDAN ÖRNEKLER

"Finansal Erişim, Finansal Eğitim ve Finansal Tüketicinin Korunması Stratejisi ve Eylem Planları" kapsamında Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), "Tasarruf Bilincinin Artırılması ve Kuruş Kullanımının Özendirilmesi" ve "Medya Çalışanlarının İhtiyaç Duyulan Finansal Konularda Bilgilendirilmesi" eylemlerinde sorumlu kuruluş olarak belirlenmiş ve bu doğrultuda çeşitli çalışma ve etkinlikler yürütmektedir.

1) Finansal Okuryazarlık

- Sorulara doğru cevap verme oranı gelir düzeyi yükseldikçe artmaktadır.

2) Bütçe Yönetimi ve Borçlanma:

- Gıda ve diğer gerekli ihtiyaçlarını karşıladıktan sonra düzenli tasarruf yapma oranı düşüktür.
- Kırsalda tasarruf, şehirlerde ise harcama eğilimi yüksektir.
- Uzun vadeli gelecek planı yapanların oranı genel olarak düşüktür.
- Aile ve yakın tanıdıklar borç alınan kaynaklar arasında birinci sırada yer almaktadır.

3) Finansal Planlama

- Katılımcıların çoğunluğu finansal planlama yapmaktadır.
- Katılımcıların çoğunun planlama vadesi 6 aydan kısadır.

4) Finansal Ürün Seçimi

- Mevduat hesapları ve banka kredileri, özellikle orta ve yüksek gelir grubu tarafından en yaygın olarak kullanılan finansal ürünlerdir.
- Karmaşık finansal ürünler hakkında, altın ve döviz gibi gayriresmî finansal ürünlere kıyasla yüksek oranda bilgi edinme eğilimi bulunmaktadır.
- Katılımcıların çoğunluğu güvenilir, getirisi yüksek, düşük riskli ve bilinen finansal ürünleri tercih etmektedir.
- Finansal ürün kullanmayanların çoğu neden olarak, ihtiyaçları olmadığını belirtmişlerdir.
- Katılımcıların büyük bir oranı yeterli tasarrufa sahip olmaları durumunda altın ve döviz yatırım yapacaklarını belirtmişlerdir.

5) Para İdaresiyle İlgili Bilgi Edinme

- Katılımcılar önemli finansal kararlar verecekleri zaman ilk olarak tanıdıkları insanlara, ikinci olarak finans profesyonellerine danışmaktadırlar.
- En çok tercih edilen bilgi kaynakları arasında, bankalar, televizyon, Genel Ağ ve devlet kuruluşları tarafından verilen eğitim seminerleri belirtilmiştir.

"Tasarruf Bilincinin Artırılması ve Kuruluş Kullanımının Özendirilmesi" eylemi çerçevesinde, TCMB, Türkiye ekonomisinin önemli bir yapısal hedefi olan ve uzun yıllardır düşük seviyelerde seyreden yurt içi tasarruf oranını artırmayı ve kuruluş kullanımını özendirmeyi amaçlamıştır. "Tasarruf Kuruluşla Başlar" sloganı ile uygulamaya konan bilgilendirme kampanyasının öncelikli hedefi, Ülkemizin genç bir nüfusa sahip olması ve tasarruf alışkanlıklarının çok erken yaşlarda edinilmesinden hareketle, "kuruluş kullanımının özendirilerek çocuklarda tasarruf bilincinin oluşturulması ve artırılması"dır.

Bu doğrultuda hazırlanan çeşitli eğitim materyalleri ve oyunların desteği ile TCMB, Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu (TRT) tarafından düzenlenen "23 Nisan Uluslararası Çocuk Şenlikleri"ne bilgilendirme stantları kurarak katılım sağlamıştır. TCMB ayrıca söz konusu faaliyetler kapsamında; "II. Child and Youth Finance International Summit" (7-9 Mayıs 2013), "I. Finansal Okuryazarlık ve Erişim Zirvesi" (22 Mayıs 2013) ve "5. İzmir İktisat Kongresi" (30 Ekim-1 Kasım 2013) etkinliklerine tanıtım standı kurarak katılmıştır.

Kampanya kapsamında TRT tarafından yayımlanan TRT Çocuk dergisi ile iş birliği süreci başlatılmıştır. Yapılan iş birliği kapsamında aylık olarak yayımlanan derginin her sayısında kuruluş kullanımını ve tasarruf bilinci, para biriktirme, hesaplı harcama, vb. temel kavramları 8-12 yaş çocukların anlayabileceği düzeyde işleyen "Kuruluş Ailesi" çizgi öykü serisi hazırlanmıştır.

Bunlara ek olarak Kampanya kapsamında ilköğretim okulları ziyaret edilmiştir. Yapılan okul ziyaretlerinde öğrencilere, eğitim materyalleri dağıtılmış; sınıflarda

tasarruf bilinci, kuruluşlar, kumbara kullanımı gibi kavramlara vurgu yapılan eğitim etkinlikleri gerçekleştirilmiş ve tasarruf konulu çizgi filmler izletilmiştir. Ayrıca çocuklardan tasarruf ve kuruluşların kullanımına yönelik hikâyeye yazmaları istenmiştir.

Eylem Planında TCMB'nin sorumlu kuruluş olduğu "Medya Çalışanlarının İhtiyaç Duyulan Finansal Konularda Bilgilendirilmesi" eylemi çerçevesinde, çeşitli kurumlarda görev yapan ekonomi muhabirlerinin TCMB açıklamalarını ve iktisadi verileri daha iyi yorumlayabilmeleri, ilgili haberleri doğru ve anlaşılır olarak kamuoyuna sunabilmeleri için ekonomiye ve merkez bankacılığına ilişkin temel konularda bilgi ve becerilerinin artırılması öncelikli amaç olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda TCMB tarafından 22 Kasım 2014 ve 20 Aralık 2014 tarihlerinde İstanbul'da, 29 Kasım 2014 ve 13 Aralık 2014 tarihlerinde Ankara'da eğitimler düzenlenmiştir. Eğitime Türkiye'de yerleşik haber ajanslarından yaklaşık 70 muhabir katılmıştır. Eğitim içeriğinde temel makroekonomik kavramlar ile Ülkemizin ekonomik yapısı, politika uygulamaları, finansal piyasalara ilişkin temel bilgiler ve makroekonomik verilerin analizi konuları yer almıştır. Eğitim sırasında uygulama ortamı sağlanarak muhabirlere temel kavram ve verilere ulaşma yolları anlatılmıştır.

TCMB, ayrıca uluslararası alanda OECD Uluslararası Finansal Eğitim Ağı (International Network on Financial Education - INFE)'ye de katkı ve katılım sağlamıştır. Bu çerçevede yılda iki kez düzenlenmekte olan INFE toplantılarından biri Mayıs 2014'te İstanbul'da düzenlenmiştir.

KAYNAKÇA

- OECD (2008). OECD Journal: General Papers, Special Issue: Financial Education, Vol. 2008/3.
- SPK (2012). Türkiye Finansal Yeterlilik Araştırması Ön Sonuç Raporu: <http://www.spk.gov.tr/duyurugoster.aspx?aid=20121116&subid=0&ct=f>
- TCMB (2011). Dünyada ve Türkiye'de Finansal Hizmetlere Erişim ve Finansal Eğitim.
- Lusardi, A. ve Tufano, P. (2009). "Debt Literacy, Financial Experiences, and Overindebtedness," NBER Working Paper No. 14808.
- OECD (2009). Financial Education and the Crisis Policy Paper and the Guidance: <http://www.oecd.org/finance/financial-education/50264221.pdf>
- Lusardi, A., ve Mitchell, O. (2007). Financial Literacy and Retirement Preparedness: Evidence And Implications For Financial Education. Business Economics, 35-44.
- Khan, H. R. (2011, 4 Kasım). Financial Inclusion and Financial Stability: Are They Two Sides of the Same Coin?. BANCON 2011 Konferansında Yapılan Konuşma, Chennai, Hindistan: <http://www.bis.org/review/r111229f.pdf>
- Soşkić, D. (2011, 15 Eylül). Financial Literacy and Financial Stability. Arnautluk Merkez Bankası tarafından düzenlenen "Finansal Okur Yazarlık ile Geleceği İnşa Etmek" Konulu 9. Uluslararası Konferansta Yapılan Konuşma, Tiran: <http://www.bis.org/review/r110929e.pdf>.
- Lusardi, A. (2008). Household Saving Behavior: The Role of Financial Literacy, Information, and Financial Education Programs, NBER Working Paper No. 13824.
- Mankiw, N., ve Zeldes, S. (1991). The Consumption of Stockholders and Nonstockholders. Journal of Financial Economics, 29, 97-112.
- Deaton, A. (1992). Understanding Consumption. Oxford: Clarendon Press.
- Lewis, S. ve Messy, F. (2012). "Financial Education, Savings and Investments: An Overview", OECD Working Papers on Finance, Insurance and Private Pensions No. 22, OECD Publishing, Paris.
- Gentry, W. M. ve Hubbard, R.G. (2001). "Entrepreneurship and Household Saving." Manuscript. New York: Columbia Univ., Bus. School.
- Konu hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. <http://www.oecd.org/finance/financial-education/> ve <http://www.worldbank.org/projects/P120338/financial-education-financial-literacy?lang=en>
- Finansal İstikrar Komitesi hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. "Finansal İstikrar ve Türkiye'de Finansal İstikrar Gelişmeleri", TCMB, 2015. <http://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/TCMB+TR/TCMB+TR/Main+Menu/Yayinlar/Kitapciklar+ve+Brosur/Kitapciklar+ve+Brosur>
- Eylem Planı çerçevesinde belirlenen amaçlar, sorumlu/koordinatör ve ilgili kuruluşlar hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. "Finansal Erişim, Finansal Eğitim, Finansal Tüketicinin Korunması Stratejisi ve Eylem Planları". <http://www.spk.gov.tr/displayfile.aspx?action=displayfile&pageid=1076&ext=pdf>

TCMB'DEN YAYINLAR

TCMB EKONOMİ NOTLARI

- Döviz Piyasası Stresi ve Likidite İlişkisi (Erkan Kilimci, Hakan Er, İrfan Çerçil, Sayı: 15/04 19 Şubat 2015)
- Taze Meyve-Sebze Tedarik Zincirindeki Engelleri Azaltıcı Tedbirlerin Fiyatlar Üzerindeki Etkisi (Cevriye Aysoy, Duygu Halim Kırılı, Semih Tümen, Sayı: 15/03 2 Şubat 2015)
- Küresel Kriz Öncesi ve Sonrasında Türk Bankacılık Sektörünün Mülkiyet Ayrımı ile İncelenmesi (Vuslat Us, Sayı: 15/02 2 Şubat 2015, İngilizce)
- Zorunlu Karşılıklara Faiz Ödenmesi (Deren Ünalmiş, İbrahim Ünalmiş, Sayı: 15/01 2 Şubat 2015)
- İhracatın Sektörel Döviz Kuru Duyarlılığı (Aslıhan Atabek, Olcay Yücel Çulha, Ferya Öğünç, Sayı: 14/21 9 Aralık 2014)
- Türkiye Dış Ticaretinde Reel ve Cari Dengelenme (Okan Eren, Mustafa Kılınc, Sayı: 14/20 3 Aralık 2014)
- Devlet İç Borçlanma Senetleri İkincil Piyasa Likiditesini Etkileyen Faktörler (Erkan Kilimci, Hakan Er, İrfan Çerçil, Sayı: 14/19 2 Aralık 2014)
- Alt Sektör Ayrımında İşgücüne Katılım ve İstihdam İlişkisi (Altan Aldan, H. Burcu Gürçihan Yüncüler, Sayı: 14/18 1 Aralık 2014)

Ekonomi Notlarına ulaşmak için:

www.tcmb.gov.tr (Yayınlar/Araştırmalar/Ekonomi Notları)

TCMB ÇALIŞMA TEBLİĞLERİ

- Enformel ve Formel İş Arama Yöntemlerinin Ücret Teklifleri Üzerindeki Etkileri (Semih Tümen, Sayı: 15/07 Şubat 2015, İngilizce)
- Enflasyon için Değişken Seçimi: Örneklem Dışı Yaklaşım (Selen Başer Andıç, Fethi Ögünç, Sayı: 15/06 Şubat 2015, İngilizce)
- İş Tatmininde Sosyal Etkileşimler (Semih Tümen, Tuğba Zeydanlı, Sayı: 15/05 Ocak 2015, İngilizce)
- Türkiye'de Faiz Oranı Sürprizleri ve Aktarım Mekanizması: Etki Tepki Analizinden Kanıtlar (K. Azim Özdemir, Sayı: 15/04 Ocak 2015, İngilizce)
- Firma Maliyet Yapısı ve Maliyet Kaynaklı Enflasyon Baskıları (H. Burcu Gürçihan Yüncüler, Fethi Ögünç, Sayı: 15/03 Ocak 2015)
- Spekülatif Stoklamaya Maruz Fosil Yakıtların Vergilendirilmesi (Semih Tümen, Deren Ünalmiş, İbrahim Ünalmiş, D. Filiz Ünsal, Sayı: 15/02 Ocak 2015, İngilizce)
- Türkiye'de Şirketlerin Borç Dolarizasyonu ve Büyüme Performansı (Bengü Alp, Cihan Yalçın, Sayı: 15/01 Ocak 2015)
- Emlak Piyasasında Fiyatlar ve İflasların Dinamikleri (Yavuz Arslan, Bülent Güler, Temel Taşkın, Sayı: 14/40 Aralık 2014, İngilizce)

Çalışma Tebliğlerine ulaşmak için:

www.tcmb.gov.tr (Yayınlar/Araştırmalar/Çalışma Tebliğleri)

CENTRAL BANK REVIEW

TCMB tarafından, yılda üç kere yayımlanan hakemli (anonim hakem-anonim yazar) dergidir.

Dergiyi ulaşmak için:

www.tcmb.gov.tr (Yayınlar/Araştırmalar/Central Bank Review)

"FİNANSAL İSTİKRAR" KİTAPÇIĞI

TCMB, hazırlamış olduğu Finansal İstikrar kitapçığı ile finansal istikrar konusunda kamuoyunu bilgilendirmeyi amaçlamaktadır.

Kitapçığa ulaşmak için:

www.tcmb.gov.tr (Yayınlar/Kitapçıklar ve Broşürler)

ENFLASYON RAPORU 2015-I

Enflasyon Raporu'nun 2015 yılı ilk sayısı 27 Ocak 2015 tarihinde yayımlanmıştır.

Rapora ulaşmak için:

www.tcmb.gov.tr (Yayınlar/Raporlar)

TERİMLER SÖZLÜĞÜ

FİNANSAL OKURYAZARLIK

Bir bireyin kişisel bütçesini yönetme sürecinde etkin ve bilinçli kararlar alabilmesini sağlayan finansal bilgiye sahip olması ve bu kararları uygulayarak bireysel ve toplumsal finansal refahı artırma yetisidir.

FİNANSAL DERİNLEŞME

Toplumun her kesimine daha geniş hizmet seçeneklerinin ulaşabilmesini sağlayacak finansal hizmetlerin artmasıdır. Finans sektöründe yaratılan fonların, reel kesime aktarılma oranı olarak da tanımlanabilmektedir.

FİNANSAL İSTİKRAR

Finansal piyasalarda, bu piyasalarda faaliyet gösteren kurumlarda ve ödeme sistemlerindeki istikrarı ve şoklara karşı dayanıklılığı ifade etmektedir. Bu alanlardaki istikrar genelde finansal sistemin sağlıklı ve istikrarlı işlemlerini, dolayısıyla ekonomideki kaynakların üretken bir şekilde tahsisini ve risklerin uygun bir şekilde yönetim ve dağılımını beraberinde getirmektedir.

FİNANSAL FARKINDALIK

Kişilerin finansal risklere ilişkin bilgilerini ve bilinç düzeylerini artırarak karar alma süreçlerinde daha rasyonel davranmalarını destekleyen bir unsurdur.

FİNANSAL İSTİKRAR KOMİTESİ

Türkiye'de makro finansal riskleri yakından ve etkili bir şekilde izleyebilmek için 8 Haziran 2011 tarihli yasal düzenlemeyle kurulan komitedir. Finansal İstikrar Komitesi, Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu bakanın başkanlığında; Hazine Müsteşarı, TCMB Başkanı, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanı, Sermaye Piyasası Kurulu Başkanı ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Başkanından oluşur. Temel görevleri, üye kurumlardan oluşan koordinasyonu sağlayarak finansal riskleri kontrol etmek ve sistemik risk oluşmasını engellemektir.

KISA KISA...

G20 MALİYE BAKANLARI VE MERKEZ BANKASI BAŞKANLARI TOPLANTISI

G20, küresel ekonomik ve finansal istikrarın sağlanması ve teşvik edilmesi için ülkeler arasında politika koordinasyonu sağlamak amacıyla gayriresmî bir platform olarak 1999 yılında kurulmuş, 2008-2009 küresel ekonomik krizi sonrasında, küresel ekonomik iş birliğinin temel platformu ilan edilmiştir. Her yıl bir ülke G20'nin ev sahipliğini (dönem başkanlığı) üstlenmektedir. G20'nin Dönem Başkanlığı 2015 yılında Ülkemiz tarafından üstlenilecektir. Bu çerçevede Türkiye; G20'nin temel yönlendirme mekanizması olan "Üçlü Yapı"ya (Troyka) 2013 yılı Aralık ayı itibarıyla dâhil olmuştur. Troyka içinde kalacağı 3 yıllık süreçte Ülkemiz küresel ekonomideki tartışmalara doğrudan yön verme imkânını yakalayacaktır. Dönem Başkanlığımızın ilk toplantıları 11-12 Aralık 2014 ve 15-16 Aralık 2014 tarihlerinde İstanbul'da yapılmış, ikinci toplantı ise Bakanlar ve Merkez Bankası Başkanları ile Hazine Müsteşarları ve Merkez Bankası Başkan Yardımcıları düzeylerinde 8-10 Şubat 2015 tarihlerinde İstanbul'da gerçekleştirilmiştir. 2015 yılının geri kalan kısmında Ülkemiz, öncelikleri doğrultusunda, ilgili tüm kurum, kuruluşlar ve çalışma grupları ile ortak çalışmalar yapmaya devam edecek, hazırlanacak çalışma ve raporlar 15-16 Kasım 2015 tarihlerinde Antalya'da toplanacak olan G20 liderlerine sunulacaktır.

TCMB YENİ GENEL AĞ SİTESİ

Etkili iletişim kanallarından biri olan TCMB Genel Ağ sitesi içerik ve tasarım açısından yeniden yapılandırılarak 27 Eylül 2014 tarihinde kullanıma açılmıştır.

Yeni site, TCMB'nin fiyat istikrarı ve finansal istikrar amaçlarını ön plana çıkaracak şekilde gözden geçirilerek, yeni bir tasarım ve içerik anlayışı çerçevesinde bir bütünlük içinde ele alınarak Bankanın kurumsal kimliğine uygun şekilde hazırlanmıştır. Bu kapsamda, site içerik açısından daha kapsayıcı ve netleştirici bir niteliğe kavuşturulmuş, menü başlıkları yürütülen faaliyetlere göre sınıflandırılmış, ziyaretçilerin istedikleri bilgilere en kısa zamanda ulaşmalarını sağlayacak şekilde tüm içerikler ele alınmıştır. Site tasarımında ise günün eğilimlerini içeren bir tasarım anlayışı benimsenmiştir. Ayrıca siteye eski siteden farklı olarak RSS, Yayın Arama, interaktif grafik gibi özellikler ile Çocuklar İçin, Finansal Eğitim, Basın ve Sosyal Medya gibi günün gereksinimlerine uygun içerikler de eklenmiştir.

TCMB Genel Ağ Sitesine Ulaşmak İçin:

www.tcmb.gov.tr

"GELENEK, KÜLTÜR VE MODERNİTE - TÜRKİYE'DEN ÇAĞDAŞ SANAT" SERGİSİ

TCMB Koleksiyonu'ndan "Gelenek, Kültür ve Modernite - Türkiye'den Çağdaş Sanat" sergisi 3 Aralık 2014 - 31 Ocak 2015 tarihleri arasında Malezya'nın başkenti Kuala Lumpur'da İslam Sanatları Müzesi'nde düzenlenmiştir. Serginin açılışı, 2 Aralık 2014 tarihinde, TCMB Başkanı Erdem Başçı, Türkiye Cumhuriyeti Kuala Lumpur Büyükelçisi Başak Türkoğlu ve İslam Sanatları Müzesi Müdürü Syed Mohamad Albukhary tarafından yapılmıştır. Serginin açılışına şeref konuğu olarak Tourism Malaysia'nın Başkanı Tan Sri Dato' Sri Dr. Ng Yen Yen de katılmıştır.

"2015 YILI PARA VE KUR POLİTİKASI" BASIN TOPLANTISI

2015 Yılında Para ve Kur Politikası, 10 Aralık 2014 tarihinde Ankara'da yapılan bir basın toplantısı ile Başkan Erdem Başçı tarafından kamuoyuna duyurulmuştur. Söz konusu metin ile 2015 yılında uygulanacak olan para politikasının genel çerçevesi tanıtılmış, likidite politikası ve operasyonel çerçeve, döviz kuru politikası ile finansal istikrara yönelik düzenlemeler hakkında bilgi verilmiştir.

Metne ulaşmak için:

www.tcmb.gov.tr (Yayınlar/Temel Politika Metinleri)

YAYIN KURULU

Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
Dr. Yusuf Soner Başkaya

Yayın Kurulu: Mustafa Aycan, Dr. Eyup Kahveci, Tangül Hınçal, Dr. Gülay Erün, Canan Binal Yılmaz,

Emrah Uslu, Özgür Balaban, Duygu Konukçu, Cansu Gör

Yayın Danışmanı: Nuri Aksu

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
İletişim ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü
İstiklal Cad. No. 10 06100 Ulus Ankara
TCMB'nin ücretsiz yayınıdır.

SAYI: 37 / MART 2015

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından üç ayda bir yayımlanmaktadır.

SOSYAL MEDYA

Merkez_Bankasi

TürkiyeCumhuriyetMerkezBankasi

TCMerkezBankasi

Merkez_Bankasi